

Særlige temaer

De særlige temaer indeholder ikke konkrete beslutningsforslag eller anbefalinger.

Materialet skal ses som et teknisk bidrag fra Økonomistaben som supplement til de øvrige budgetmaterialer.

Beskrivelserne om konsulentfunktioner er behandlet i Hoved-MED samt relevante MED-udvalg. MED-udvalgene har fremsendt bemærkninger til beskrivelserne om konsulentfunktioner. Bemærkninger fra MED-udvalgene er vedlagt i forlængelse af hver enkelt beskrivelse.

Direktionen har efterfølgende behandlet de særlige temaer, herunder beskrivelserne, med henblik på fremsendelse til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 26. august.

Oversigt over udvalgenes puljer på centrale konti

(beløb i kr.)

	2027	2028	2029	2030
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
Pulje til uddannelse og kurser mv.	3.927.962	3.927.961	3.927.964	3.927.964
Fælles - Diverse	758.392	758.394	758.393	758.393
Markedsføring af virksomheden	1.187.606	1.387.607	1.387.607	1.387.607
Pulje adm. af direktionen	157.690	157.688	157.691	157.691
Udviklingspulje	4.774.424	9.793.187	15.705.780	21.483.486
Byrådets markedsføringspulje	3.621.926	3.621.924	3.621.925	3.621.926
Byrådets markedsføringspulje	2.260.534	2.260.533	2.260.532	2.260.532
Viborg Rådhus - Fælles inventar	200.223	200.222	200.222	200.223
Pulje til mindre arbejder - socialområdet	994.292	994.290	994.292	994.292
Puljer dagtilbud	1.034.892	1.034.892	1.034.892	1.034.892
Puljer skoler	7.672.336	7.672.335	7.672.335	7.672.334
Renovering og udbygning af plejecentre	3.760.100	3.760.100	3.760.100	3.760.101
Pulje til separatkloakering	5.606.884	5.606.881	5.606.881	2.549.881
Planlagt vedligehold	35.807.586	35.807.589	35.807.588	35.807.588
I alt - Økonomi- og Erhvervsudvalget	71.764.847	76.983.604	82.896.204	85.616.909
Børne- og Ungdomsudvalget				
Fælles - Dagtilbud - Puljer og projekter	3.307.943	3.307.947	3.307.947	3.307.946
Fælles - Dagtilbud - Udviklingspuljen	1.797.263	1.797.263	1.797.264	1.797.264
Fælles - Skoler - Budget	14.597.162	18.299.499	18.299.498	18.299.500
Fælles - Skoler - Kompetenceudvikling	2.160.668	2.160.670	2.160.671	2.160.671
Fælles - Skoler - Projekter - Kørsel af børn til arrangementer	1.998.058	1.998.057	1.998.057	1.998.057
Fælles - Skoler - Renovering af legepladser	1.274.653	1.274.653	1.274.653	1.274.653
Fælles - Skoler - Teater - med refusion	605.537	605.537	605.538	605.537
Høreteknisk Udstyr	506.150	506.150	506.150	506.150
Fælles - Skole - Skolebiblioteket	4.357.220	4.357.219	4.357.220	4.357.221
I alt - Børne og Ungdomsudvalget	30.604.654	34.306.995	34.306.997	34.306.999
Ældre- og Aktivitetsudvalget				
Fælles - Omsorg	12.891.140	12.891.148	12.891.148	12.891.147
Social- og Sundhedsudvalget				
Fælles - Social	507.000	507.000	507.000	507.000
Kultur- og Fritidsudvalget				
Energiinvesteringer Klubhuse/Spejderhuse	976.867	976.868	976.867	976.867
Fritidsrådets disp. sum	30.644	30.644	30.644	30.643
Folkeoplysninger Puljer - Pulje vedr. mål	85.484	85.484	85.483	85.483
Folkeoplysning Puljer - Start- og udviklingspuljen	284.401	284.401	284.402	284.402
Baner og Lysanlæg	226.079	226.078	226.080	226.080
Kultur- og Fritidsudvalgets dispositionssum (Folkeoplysning og idrætsanlæg)	334.877	334.877	334.875	334.874
Pulje til mindre anlægsinvesteringer idrætsområdet	1.987.586	1.987.585	1.987.586	1.987.585
Pulje til mindre investeringer og renoveringsopgaver på Kultur - Egne	1.975.091	1.975.089	1.975.090	1.975.090
Fælles - Kultur	600.000	600.000	600.000	600.000
I alt - Kultur- og Fritidsudvalget	6.501.029	6.501.025	6.501.026	6.501.025
Teknisk Udvalg				
Grønne områder	9.903.215	9.903.222	9.903.215	9.903.214
Øvrige grønne områder	2.234.890	2.234.888	2.234.893	2.234.891
Fortove	11.069.707	8.884.869	8.876.625	8.876.626
Grusveje og -stier	660.000	660.000	660.000	660.000
Inventar indenfor vejskel	622.000	622.000	622.000	622.000
Veje og stier med asfaltbelægning	41.190.102	35.641.732	40.646.699	40.646.701
Kreditnota fra Park og Vej	-3.000.000	-3.000.000	-3.000.000	-3.000.000
I alt - Teknisk Udvalg	62.679.914	54.946.710	59.943.433	59.943.432
Klima-, Miljø- og Naturudvalget				
Naturgenopretning	2.656.311	2.656.305	2.656.303	2.656.304
Pleje af fredede arealer	1.925.952	1.925.954	1.925.953	1.925.953
Restaurering af søer	359.318	359.313	359.314	359.315
Restaurering af vandløb	843.396	843.395	843.394	843.395
Veje og publikumsfaciliteter	869.496	869.495	869.497	869.497
Øvrig naturpleje	471.885	471.882	471.882	471.883
Pulje til mindre anlægsbehov	1.152.017	1.152.019	1.152.016	1.152.017
Pulje til initiativer der sikre bier, bestøvning mv.	571.551	571.550	571.550	571.550
Klimatilpasning	1.680.395	899.425	899.424	899.425
I alt Klima, Miljø- og Naturudvalget	10.530.321	9.749.337	9.749.335	9.749.337
Landdistriktsudvalget				
Landdistriktsudvalgets dispositionssum	946.829	946.826	946.828	946.828
I alt - udvalgene	196.425.734	196.832.645	207.741.971	210.462.676

Oversigt over tilskud - centrale konti

(beløb i kr.)

	2027	2028	2029	2030
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
Markedsføring af virksomheden	1.187.606	1.387.606	1.387.606	1.387.606
Viborg Science Kommune	95.676	95.676	95.676	95.676
Tilskud	81.110	81.110	81.110	81.111
Udviklingspulje	4.774.424	9.793.187	15.705.780	21.483.486
Bidrag til fælleskommunalt regionalt EU-kontor	425.516	425.518	425.518	425.518
Erhvervshus Midtjylland	3.091.073	3.091.073	3.091.073	3.091.073
Filmtalent - Sekretariat	292.816	292.817	292.817	292.817
Fonden VisitAarhus	2.917.521	2.917.520	2.917.520	2.917.521
Gudenåsamarbejdet	190.921	190.920	190.920	190.920
Internationale aktiviteter og køb af ydelser	243.330	243.330	243.329	243.330
Karriereby Viborg - digital platform	462.150	462.150	462.150	-
Medfinansiering af Open Workshop	1.352.510	1.352.510	1.352.510	1.352.510
Naturvidenskabernes Hus	769.024	771.675	771.675	-
Optagelse i Business Region Aarhus	738.862	738.862	738.862	738.862
Tilskud - Den Vestdanske Filmpulje	1.276.950	1.276.951	1.276.951	1.276.951
Business Viborg	3.937.531	3.937.531	3.937.532	3.937.532
Tilskud til Viborgegnens Handelsråd	236.135	236.135	236.135	236.135
Tilskud - International afd. Viborg Private Realskole	3.843.000	3.843.000	3.843.000	3.843.000
Projekttilskud til Vi er Viborg	1.749.130	1.234.680	1.234.680	-
Creative Viborg	1.440.460	1.440.460	1.440.460	-
Bjerringbro Byforum	411.560	411.560	411.560	-
Iværksætterservice i Bjerringbro	527.230	-	-	-
Tilskud til musikfestival i 2025-2034	4.234.369	3.205.468	-	-
Renovering af Byens Hus i Bjerringbro	1.543.350	1.543.350	-	-
Tilskud (Kunstindkøb, Hærvejsmarchen, Viborg Flyveplads)	889.942	889.942	889.941	889.941
Tilskud (Revy og julefrokost)	141.934	141.934	141.934	141.933
Tilskud - Politiske partier	493.879	493.877	493.876	493.877
Byrådets markedsføringspulje - Markedsføringsstrategi	3.621.926	3.621.926	3.621.926	3.621.926
Byrådets markedsføringspulje	2.260.533	2.260.533	2.260.533	2.260.533
I alt - Økonomi- og Erhvervsudvalget	43.230.468	46.381.299	47.545.076	49.002.256
Børne- og Ungdomsudvalget				
Fælles - Dagtilbud - Friplads/forældrebetaling	2.066.718	2.066.718	2.066.718	2.066.717
Fælles - Dagtilbud - Privat pasning	68.553.207	68.553.213	68.553.210	68.553.209
Fælles - Skole - Puljer og Projekter	7.999	7.999	7.998	7.997
Skals Multihus	84.288	84.289	84.290	84.289
Grusgrav - Søndre Skole	198.613	198.614	198.614	198.614
Diverse engangstilskud	363.323	363.324	363.325	363.325
KLC - Hvolris Jernalder	241.245	241.245	241.245	241.245
KLC - Energimuseet Bjerringbro	156.104	156.104	156.104	156.103
I alt - Børne og Ungdomsudvalget	71.671.497	71.671.507	71.671.503	71.671.500
Social- og Sundhedsudvalget				
Socialafdelingen - Afløsning og aflastning §84	2.141.909	2.141.910	2.141.913	2.141.913
Socialafdelingen - Intern køb BPA §96	45.923.624	45.923.622	45.923.623	45.923.622
Socialafdelingen - Intern Kontaktpersonsordning	6.960.816	6.960.814	6.960.814	6.960.813
Socialafdelingen - Lejetab - Fraflytning	1.283.047	1.283.047	1.283.047	1.283.047
Socialafdelingen - Særlig støtte	10.616.614	10.616.613	10.616.613	10.616.614
Udsatte - Privat Aktivitetstilbud §104 (E4)	1.018.381	1.018.381	1.018.380	1.018.380
Fælles - Social - Fristedet Sind - Støtte til udgifter til ledelse	391.074	391.073	391.073	391.074
Fælles - Social - Tilskud til drift af Cafe for Unge med særlige behov	48.440	48.440	48.441	48.441
Fælles Social - Driftstilskud De Frivilliges Hus - Stationen	498.873	498.873	498.873	498.874
Boligsocial Helhedsplan	1.192.892	1.192.892	1.192.893	1.192.892
Tilskud Varmestuen	521.007	521.006	521.008	521.008
Sekretariat SSO - Støtte til frivilligt socialt arbejde §18	3.765.997	3.765.999	3.765.999	3.765.999
I alt - Social- og Sundhedsudvalget	74.362.674	74.362.670	74.362.676	74.362.675
Kultur- og Fritidsudvalget				
Grønneområder/boldbaner - Pasning af Kunstgræsbaner	81.194	81.195	81.195	81.195
Tilskud til selvejende haller	6.461.984	6.461.969	6.461.965	6.461.964
Energiinvesteringer Klubhuse/Spejderhuse	976.867	976.868	976.867	976.867
Aktivitetstilskud	5.034.825	5.034.830	5.034.829	5.034.829
Leder- og instruktøruddannelse	700.536	700.535	700.535	700.535
Juniorklubber	148.316	148.312	148.314	148.314
Handicapforeninger	504.964	504.964	504.963	504.963
Voksenundervisning	1.239.816	1.239.815	1.239.815	1.239.816
Foreningsarbejde	11.001.399	11.001.399	11.001.399	11.001.399
Lokaletilskud - selvejende haller	20.000.445	20.000.774	20.000.776	20.000.774
Folkeoplysning Puljer - Start- og udviklingspuljen	284.401	284.401	284.402	284.402
Baner og Lysanlæg	226.079	226.078	226.080	226.080
Midtjysk friluftsbad	402.752	402.751	402.752	402.752
Kølvrå Friluftsbad	507.451	507.452	507.451	507.451

Klejtrup friluftsbad	94.308	94.307	94.307	94.307
Tilskud Viborg Idrætsråd	1.639.112	1.639.114	1.639.113	1.639.113
Udvikling af Talentudvikling og Eliteidræt	2.453.992	2.453.995	2.453.995	2.453.995
Tilskud Fundraiser hos Viborg Idrætsråd	720.230	720.230		
Voksenundervisning - Pensionisttilskud	666.245	666.243	666.245	666.244
Voksenundervisning - Lønrammen aftenskolerne	3.702.924	3.702.924	3.702.924	3.702.924
Pulje til mindre anlægsinvesteringer idrætsområdet	1.987.586	1.987.585	1.987.586	1.987.585
Idrætsprojkter	192.410	192.407	192.410	192.410
Outdoor	123.696	123.698	123.699	123.699
Aftaler DGI og DIF	184.923	184.924	184.924	184.924
Idræts events	122.532	122.531	122.531	122.532
Egnsteater Exit Stage - Scenekunst	2.738.298	2.738.300	2.738.300	2.738.300
Kulturstrategi	82.357	82.359	82.359	82.359
Kultur i hele kommunen	117.217	117.217	117.217	117.217
Kultur & Erhverv	107.669	107.670	107.670	107.670
Domkirke kvarteret	122.621	122.619	122.620	122.619
Forsamlingshuse - Fjordklyngehuset i Låstrup	102.890	102.890	102.890	102.890
Forsamlingshuse - Langgade Sparkær	65.045	65.046	65.047	65.047
Forsamlingshuse - Fjandbohus	177.663	177.665	177.666	177.666
Forsamlingshuse - Skals Multihus	149.120	149.122	149.122	149.122
Tilskud - Kulturelt Samråd	835.523	835.523	835.522	835.523
Tilskud - Brugergruppen Gudenåhuset	76.114	76.115	76.115	76.115
Kulturregion østjysk vækstbånd	536.637	536.637	536.637	536.637
Lokaldysten	93.588	93.587	93.589	93.589
Musik for børn og unge	385.279	385.281	385.280	385.280
Særlige musikpædagogiske indsatser	2.689	2.687	2.687	2.687
Musikpædagogiske kompetencer	39.117	39.118	39.118	39.118
Musikalsk læring	612.338	612.339	612.338	612.338
Tidligere kommunalfuldmagtstilskud	362.857	362.857	362.857	362.856
Skovgårdmuseet	2.220.090	2.220.090	2.220.091	2.220.090
Gudenådalens Museum	14.950	14.950	14.950	14.950
Energimuseet	791.299	791.298	791.298	791.298
Tilskud til Vi er Viborg, Snapsting, Julemarked mm.	524.178	524.180	524.181	524.181
Kultur - Ejendomme - Møldrup Foreningshus	35.908	35.908	35.910	35.911
Pulje til mindre investeringer og renoveringsopgaver på Kultur	1.975.091	1.975.089	1.975.090	1.975.090
Tinghallen	3.612.344	3.612.344	3.612.343	3.612.343
Oversættercentret Hald	424.457	424.458	424.458	424.457
Kongenshus Mindepark	310.674	310.675	310.674	310.674
Biografen Karup	213.867	213.869	213.870	213.870
Viborg Teaterforening	485.845	485.844	485.844	485.845
Institut for Børnekultur (Kulturprinsen)	2.348.820	2.348.819	2.348.820	2.348.820
Viborg Teater	440.680	440.681	440.681	440.682
Paletten	1.805.226	1.805.226	1.805.224	1.805.223
Bruunshåb Papfabrik	776.082	776.083	776.082	776.082
Skoletjenesten, Hvolris	46.661	46.664	46.664	46.665
Animation for børn og unge - ANIMOK, under VAF festival	203.889	203.889	203.889	203.890
I alt - Kultur- og Fritidsudvalget	82.296.070	82.296.400	81.576.179	81.576.176
Teknisk Udvalg				
Understøttelse af frivilligt arbejde	121.519	121.519	121.519	121.519
Landdistriktsudvalget				
Forsamlingshuse	1.229.624	1.229.625	1.229.624	1.229.623
Årets Lokalområde	193.633	193.633	193.631	193.632
I alt - Landdistriktsudvalget	1.423.257	1.423.258	1.423.255	1.423.255
I alt - tilskud	273.105.485	276.256.653	276.700.207	278.157.382

Særlige temaer

Midler til markedsføring

I tabellen nedenfor er anført de budgetterede beløb til markedsføring. Beløbene er placeret under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beløb i 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Markedsføring af virksomheden	1.188	1.388	1.388	1.388
Byrådets markedsføringspulje - Markedsføringsstrategi	3.622	3.622	3.622	3.622
Byrådets markedsføringspulje	2.261	2.261	2.261	2.261
I alt	7.070	7.020	7.020	7.020

Tilsvarende budgetter i 2025 er anvendt til følgende:

Budget til markedsføring af virksomheden i 2025 er anvendt til ugeaviser, jobannoncering, medieovervågning, Skyfish mv.

Budget til byrådets markedsføringspulje (markedsføringsstrategi) i 2025 er anvendt til lønudgift på 0,8 mio. kr., kampagner (filmproduktion, Karriereby Viborg, AU Viborg, Tinghallen m.fl.) og tilskud (stressfrie oplevelser, krølle bølge, Generation Handball, jul i Viborg, Streetfood 2025, festival guide, Royal Run mv.).

Budget til byrådets markedsføringspulje i 2025 er anvendt til tilskud til VFF, VHK, BHK, Sportsgalla, velkomst arrangement for tilflyttere mv.

Særlige temaer

Midler til erhvervsfremme

I tabellen nedenfor er anført de budgetterede beløb til erhvervsfremme. Beløbene er placeret under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beløb i 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Udviklingspulje - Budgetbeløb, som ikke er disponeret	9.082	12.672	15.379	21.157
Bidrag til fælleskommunalt regionalt EU-kontor	426	426	426	426
Erhvervshus Midtjylland	3.091	3.091	3.091	3.091
Filmtalent - Sekretariat	293	293	293	293
Køb af rådgivning og andre ydelser	243	243	243	243
Karriereby Viborg	462	462	462	0
Medfinansiering af Open Workshop	1.353	1.353	1.353	1.353
Business Region Aarhus	739	739	739	739
Business Viborg	3.938	3.938	3.938	3.938
Projektilskud til Vi er Viborg	1.749	1.235	1.235	0
Creative Viborg	1.440	1.440	1.440	0
Bjerringbro Byforum	412	412	412	0
Iværksætterservice i Bjerringbro	527	0	0	0
Erhvervsudvikling omkring AU Viborg	397	0	0	0
Renovering af Byens Hus i Bjerringbro	1.543	1.543	0	0
Unesco Creative Viborg 2026-2029 (Animationspulje)	3.594	2.568	2.568	0
I alt	29.235	30.359	31.523	31.184

Ovenstående er et udtræk på hovedfunktionen for vejledning og erhvervsudvikling - 6.48.67 (kun centrale områder). Udtrækket indeholder således ikke løn mv. til medarbejdere, der beskæftiger sig med erhvervsservice mv.

Særlige temaer

Hvad er kommet ind i budgettet ved de sidste 2 års budgetlægnings, udover budgetudfordringer?

Budgetforligene for budget 2025 og 2026 er gennemgået. Budgetforligene indeholder en række ændringer til budgettet. I det følgende er afgrænset til ændringer til driftsbudgettet. Det er samtidig forsøgt at skelne mellem udvalgenes budgetudfordringer og ændringer fra partigrupper. Tabel 1 og 2 viser ændringer fra partigrupper, mens tabel 3 og 4 viser de øvrige punkter vedr. driftsbudgettet.

Tabel 1. Forlig – budget 2025-2028.

Udvalg	(beløb i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	
ØEU	Naturvidenskabernes Hus	300	300	300	0	
ØEU	Øget driftstilskud til Studenterhuset	250	250	250	250	Ja
ØEU	Mulighed for borgerforslag	100	100			
ØEU	Iværksætterservice Bjerringbro	500	500	500	0	
LDU	Forskønnelse af landsbyer	500				
SSU	Mere klimavenligt mad (Statens kostråd)	150	50	50	50	Ja
SSU	Mere forebyggelse af stoffer blandt unge	500	500	500	500	Ja
ÆAU	Ældreområdet – omsorg og pleje	1.000	1.000	1.000	1.000	Ja
KFU	Klimatilpasning af idrætsanlæg	1.000				
KFU	Løft af fyrtårnsprojekter under Blå Støttepunkter	500	250	250	250	Ja
KMU	Hjarbækfjord arbejdsgruppe	700	700	700	700	Ja
I alt		5.500	3.650	3.550	2.750	

Et ja betyder, at budgetbeløbet er videreført i 2029.

Tabel 2. Forlig – budget 2026-2029.

Udvalg	(beløb i 1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
ØEU	Naturvidenskabernes Hus - driftstilskud	750	750	750	750
BUU	Naturvidenskabernes Hus - aktivitetstilskud	-300	-300		
SSU	Headspace	1.000	1.000	1.000	1.000
ØEU	Borgerrådgiver	800	800	800	800
KFU	Fundraiser hos Viborg Idrætsråd	500	500	500	
BUU	Mindre skærm, mere bevægelse, mere fælleskab og flere bøger	500	500	500	500
KFU	Virksomheder og frivillighed	200	200	200	
KMU	Sammenhængende net af naturstier	300	300	300	
SSU	Saunagus "på recept" – mennesker med særlige behov veteraner, psykiske udfordringer.	500	500	500	500
SSU	Mere forebyggelse af stoffer blandt børn og unge	1.000	1.000	0	0

KFU	Afskaffelse af bøder for biblioteksboøger	700	700		
ØEU	Afdække alternative løsninger for skolepedeller	100			
TU	Flere træer og mere natur - Del af midtbyplanen	100			
BUU	Viborg Kommunes folkeskoler bliver en del af OS2-skole	40			
ØEU	Analyse af mulighederne for udlicitering	100			
I alt		6.290	5.950	4.550	3.550

Tabel 3. Forlig – budget 2025-2028 – øvrige punkter.

Udvalg	(beløb i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	
ØEU	Styrkelse af erhvervsservice og opretholdelse af nuværende sagsbehandlingstider for byggesager	4.500	4.500			
ØEU	Udviklingsplan for Midtjysk Brand & Redning (drift)	5.100	8.200	2.800	2.800	Ja
ØEU	Fortsætte 0,5% reduktion i 2027 og 2028			-24.000	-48.000	Ja
BUU	Skoler	10.000	20.000	20.000	20.000	Ja
BUU	Familieområdet	12.500	10.000	7.500	5.000	Ja
TU	Indtægter fra betalt parkering	-4.500	-9.000	-9.000	-9.000	Ja
TU	Driftsudgifter vedr. betalt parkering	100	100	100	100	Ja
TU	Vejafvandingsbidrag	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	Ja
SSU	Drift af varmestuen	500	500	500	500	Ja
SSU	Befordring som følge af stigning i antallet af borgere med genoptræningsplaner	500	500	500	500	Ja
KFU	Tilskud til Vi er Viborg til snapsting, julemarked mm.*	1.000	1.000	1.000	1.000	Ja

Stjernemarkering* angiver finansiering via udviklingspuljen. Et ja betyder, at budgetbeløbet er videreført i 2029.

Tabel 4. Forlig – budget 2026-2029 – øvrige punkter.

Udvalg	(beløb i 1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
ØEU	Erhvervsservice (erhvervskoordinator, plan og byggesager)		4.650	4.650	4.650
ØEU	Byggesager (lovliggørelse)		2.150	2.150	
ØEU	Budget til ekstern bistand (Teknik & Miljø)	500	500	500	500
ØEU	Midtjysk Brand & Redning	9.800	14.700	14.700	14.700
BUU	Sammen om børn og unge	4.000	4.000	4.000	4.000
BUU	Familieområdet	16.000	16.000	13.500	11.000
SSU	Socialområdet	20.000	20.000	17.500	15.000
TU	Gadelys – generel drift	1.789	2.648	2.421	2.702
TU	Gadelys – tænding af alle lamper	350			
SSU	Husleje Center for Mestring	1.000	1.000	1.000	1.000
ØEU	Kloakseparering	3.000	3.000	3.000	3.000
ØEU	Videreføre besparelse på ½ pct. i 2029				-24.000
KMU	Pulje til beskyttelse af drikkevand og udvikling af rekreative muligheder				350
TU	Pulje til cykelstier og vejnettet	10.000		5.000	
TU	Pulje til cykelstier		1.747		7.000
TU	Forbedring af vejnettet				5.000
TU	Styrkelse af asfaltkapitalen				4.000

TU	Styrkelse af fortovskapital				5.000
BUU	Afløst drift - Nybygget samlet døgn- og aflastningsinstitution som erstatning for Egeskovhus og Rødehus				760
SSU	Afløst drift - Gudenåvej - udvidelse med fire botilbudspadser				108
SSU	Afløst drift - Etablering af fem skæve boliger ved Forsorgscenter Viborg				90
ÆAU	Afløst drift - Etablering af lokaler til hjemmeplejen i Skals		156	156	156
ØEU	Forlængelse af tilskud – UNESCO Creative Viborg*	3.500	3.500	2.500	2.500
ØEU	Forlængelse af tilskud – Karriereby Viborg*	450	450	450	450
ØEU	Forlængelse af tilskud – Creative Viborg*	1.400	1.400	1.400	1.400
ØEU	Forlængelse og forøgelse af tilskud – Vi er Viborg*	1.700	1.700	1.200	1.200
ØEU	Reduktion og fremrykning af tilskud - FOREVER musikfestival*	3.000	2.000	1.000	-2.000
TU	Etablering af yderligere parkeringspladser ved landbrugsskolen*	700			
ØEU	Renovering af Byens Hus i Bjerringbro*		1.500	1.500	
ØEU	Forlængelse og forøgelse af tilskud – Bjerringbro Byforum*	400	400	400	400
KMU	Grønne Sammen, henkastning af affald og klimaplan målopfyldelse*	1.500	1.500	1.500	1.500
TU	Classic Race Viborg*	300	300	300	

Stjernemarkering* angiver finansiering via udviklingspuljen.

Særlige konsulentfunktioner (demenskonsulenter)

1. Beskrivelse

Antallet af mennesker med demens er stigende og forventes at stige markant de kommende årtier. Den primære årsag er, at gennemsnitslevealderen stiger, og risikoen for demens vokser med alderen. Demenskonsulenterne yder demensfaglig rådgivning og sparring til borgere, pårørende, medarbejdere og eksterne samarbejdspartnere eller organisationer.

Demenskonsulenterne vurderes at udgøre en driftskritisk funktion, da borgere med demens er blandt de meste komplekse målgrupper i ældreplejen. Demenskonsulenterne forebygger konflikter, magtanvendelser og utilsigtede hændelser samtidig med, at de bidrager til at sikre sammenhængende borgerforløb. De løser følgende primære opgaver:

- Demensfaglig specialistrådgivning og sparring til borgere, pårørende, medarbejdere og eksterne samarbejdspartnere. Konkrete eksempler er:
 - Observation af konkrete plejesituationer med henblik på at skabe læring for medarbejdere ud fra den enkelte praksissituation.
 - Rådgivning til borgere i eget hjem med demens eller pårørende til borgere med demens, der bor i egen bolig.
 - Tovholderfunktion for pårørende, når borger ikke er tilknyttet andre kommunale tilbud.
 - Afvikling af [ugentlige aktiviteter og ad hoc-kurser til borgere med demens og deres pårørende](#).
- Planlægning og afvikling af kompetenceudvikling inden for demensområdet for forskellige medarbejder- og elevgrupper på tværs af Social, Sundhed og Omsorg og eksterne samarbejdspartnere.
- Være opdateret på seneste nye viden om demens på et højt specialiseret niveau med henblik på at kunne omsætte den nyeste evidens på området til faglig praksis.

Demenskonsulenterne er organisatorisk forankret i Demensenheden på Pleje- og Omsorgscenter Liselund. Der tilbydes borger/pårørenderådgivning på sundhedssatellitterne rundt i kommunen og i borgerens eget hjem, da rådgivning og sparring tilpasses den enkelte situation.

Demenskonsulenterne udgør 4,9 årsværk. Pt. er demenskonsulenterne tilknyttet 479 borgerforløb.

2. Konsekvenser for borgere

Borgere med demens samt pårørende vil få mindre specialiseret støtte og vejledning, særligt i de tidlige faser, hvor rådgivning og koordinering af det samlede forløb ofte forebygger mistrivsel, konflikter og akutte forløb. Samtidig svækkes tidlig opsporing, hvilket kan føre til hurtigere funktionstab, flere indlæggelser og tidligere behov for omfattende hjælp eller plejebolig. Derudover vurderes det, at antallet af magtanvendelser og utilsigtede hændelser i ældreplejen at stige som følge af en reduceret specialviden om demens i organisationen.

Pårørende vurderes samtidig at blive mere belastede, fordi de i højere grad selv skal navigere i demenssygdommen samt tilbud om hjælp. Det øger risikoen for stress, sygemeldinger og konflikt i hjemmet.

3. Konsekvenser for medarbejdere

Medarbejdere i kontakt med borgere med demens mister blandt andet adgang til faglig sparring og specialviden, hvilket kan skabe større usikkerhed i komplekse borgersituationer og flere konfliktsituationer, der påvirker arbejdsmiljøet.

Særlig konsulentfunktion (demenskonsulenter)

Fag-MED Omsorg

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

Beskrivelsen er fyldestgørende.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

Det ønskes tilføjet, at forslaget risikerer at ramme gruppen af særligt sårbare demente borgere, særligt idet antallet af midlertidige pladser på Rehabiliteringscenter Viborg forventes reduceret i forbindelse med overgangen til regionale sundheds- og omsorgspladser. Alt andet lige vil flere borgere som følge heraf skulle opholde sig i eget hjem, herunder også særligt udfordrede demente borgere, hvilket i høj grad kalder på støtte fra demenskonsulenter.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

Det ønskes tilføjet, at konsekvenser af forslaget vil være, at en række konkrete opgaver vil falde over på andre medarbejdere, idet en del af opgaverne - som demenskonsulenter i dag løser - ikke kan forblive uløste. Herunder gælder fx at demenskonsulenter i en delmængde af de omtalte 479 forløb varetager en tovholderrolle i de tidlige forløb, hvor der aktuelt ikke er andre videnspersoner. En sådan opgave vil med forslaget skulle overgå til øvrige medarbejdere.

Særlig konsulentfunktion (kvalitetsfaglige konsulenter)

1. Beskrivelse

De kvalitetsfaglige konsulenter varetager opgaver i relation til at sikre og udvikle kvaliteten i opgaveløsningen på tværs af Social, Sundhed og Omsorg. Dette bl.a. for at sikre patientsikkerhed, dokumentationskrav samt imødegå påbud i forbindelse med tilsyn. De kvalitetsfaglige konsulenter yder rådgivning og sparring til medarbejdere og ledere i driften i Social, Sundhed og Omsorg.

De kvalitetsfaglige konsulenter har bl.a. følgende arbejdsopgaver:

- Planlægning og implementering af en række kvalitets- og sundhedsfaglige nationale anbefalinger og vejledninger.
- Produktion og vedligeholdelse af procedurer og instrukser – herunder omskrivning af eksisterende materiale med AI med fokus på tilgængelighed for medarbejdere og ledere i driften.
- Aktiv deltagelse i driften i arbejdet med patientsikkerhed og håndtering af utilsigtede hændelser med risiko for borgernes patientsikkerhed.
- Implementering og videreudvikling af sundheds- og socialfaglig dokumentationspraksis i fagsystemet Nexus, herunder Fælles Sprog III (faglig metode på sundhed- og omsorgsområdet) og Fælles faglige begreber (faglig metode på socialområdet) med henblik på at sikre høj og ensartet kvalitet.
- Kvalitetsfaglig understøttelse ved klage- og erstatningssager samt anmodninger om aktindsigt.
- Faglig ressourceperson og sparringspartner for alle ledelses- og medarbejderniveauer i Social, Sundhed og Omsorg på det kvalitetsfaglige område, eksempelvis inden for medicin, dokumentation og i forbindelse med tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Der er tale om i alt 4,5 årsværk. Opgaverne er centraliseret med formålet om at skabe synergi, sammenhængskraft og kvalitetsmæssige fordele på tværs af Social, Sundhed og Omsorg.

2. Konsekvenser for borgere

Opgavevaretagelsen er nødvendig for at sikre, at Viborg Kommune lever op til sine forpligtigelser med at sikre tilstrækkelig kvalitet, patientsikkerhed og dokumentation i Social, Sundhed og Omsorg, herunder ift. implementering af sundhedsreform og ældrereform, som kræver tydelig sundhedsfaglig rammesætning og fokus. Hvis opgaverne ikke varetages af de kvalitetsfaglige konsulenter, vil opgaverne skulle varetages af medarbejdere og ledere i driften og med risiko for fald i sundheds- og socialfaglig kvalitet. Dette vil desuden reducere mængden af faglært arbejdskraft til borgernære opgaver, hvilket vil medføre serviceforringelser.

3. Konsekvenser for medarbejdere

En decentralisering af de kvalitetsfaglige konsulents opgaver vil pålægge decentrale ledere og medarbejdere en øget opgavemængde. Dette vil medføre mindre tid til ledelse og løsning af borgernære opgaver. Det vurderes, at en central besparelse på det kvalitetsfaglige område vil medføre en minimum tilsvarende merudgift decentralt, hvilket vil reducere midler til borgernære opgaver. Dette vurderes samlet set at påvirke en tydelig og nærværende ledelse negativt i en tid med mange forandringer som følge af reformer på velfærdsområderne.

Særlig konsulentfunktion (kvalitetsfaglige konsulenter)

Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

De kvalitetsfaglige konsulenter sikrer, at Viborg Kommune lever op til lovgivning, nationale krav og tilsyn inden for kvalitet, patientsikkerhed og dokumentation. Funktionen samler specialiserede kompetencer centralt og understøtter ledelse og drift med en ensartet og effektiv tilgang til kvalitetsarbejdet på tværs af Social, Sundhed og Omsorg.

De kvalitetsfaglige konsulents opgaver spænder fra driftsnær understøttelse til udviklingsopgaver, herunder kvalitetsmodeller, instrukser, kompetenceudvikling, læring fra sundhedsfaglige-, socialfaglige- og ældretilsyn, klagesager og utilsigtede hændelser samt tværgående koordinering.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

En reduktion vil ikke fjerne de kvalitetsfaglige opgaver, men flytte opgaverne til driften. Dette med risiko for uens og lavere kvalitet og et samlet højere ressourceforbrug. Funktionen er afgørende for både patientsikkerhed, kvalitet og effektiv opgaveløsning – og en reduktion vil svække den samlede styring og kvalitet i indsatsen.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

En forringelse af den kvalitetsfaglige indsats i Social, Sundhed og Omsorg kan gøre det vanskeligere at fastholde og tiltrække faglært arbejdskraft, hvilket vil bidrage negativt til arbejdskraftmanglen på området.

Særlig konsulentfunktion (uddannelseskonsulenter)

1. Beskrivelse

Uddannelseskonsulenter varetager opgaver ift. rekruttering, fastholdelse og administration af studerende inden for social- og sundhedsuddannelser i Viborg Kommune. Det drejer sig om følgende uddannelser: Social- og sundhedshjælper og -assistent, sygeplejerske, pædagog, socialrådgiver, ambulanceredder, fysioterapeut, ergoterapeut, ernæringsassistent og klinisk diætist. Herudover indsatsen Godt på Vej til SOSU, som er en rekrutteringskanal til social- og sundhedshjælper og -assistent. Der er tale om optagelse af 500-600 studerende årligt inden for uddannelser med stor arbejdskraftmangel. Hertil har Viborg Kommune en national, politisk forpligtelse til at tilbyde praktiksteder til studerende.

Uddannelseskonsulenterne har bl.a. følgende arbejdsopgaver:

- Rekruttering af studerende samt varetagelse af indsatser i forbindelse med gennemførelse af uddannelse, herunder afholdelse af ansættelsessamtaler, trivselssamtaler, sygefraværssamtaler og afskedigelsessamtaler. Dette i tæt dialog med uddannelsesinstitutioner og praktiksteder. Der er bl.a. tale om forløb, hvor de studerende har fx sproglige, kulturelle eller neurodiverse udfordringer, som kalder på særlige, individuelle indsatser bl.a. for at imødegå sygefravær og uddannelsesfrafald.
- Koordinering og ansvar for uddannelsesstilrettelæggelse samt ift. gennemførelse af uddannelse for studerende i samarbejde med driften og uddannelsesinstitutioner.
- Udvikling af læringsmiljøer i driften og sikring af kvalitet i uddannelse og praktik sammen med ledere og vejledere fra driften. Dette understøtter rekruttering og fastholdelse af studerende.
- Synliggørelse af uddannelserne med henblik på at øge rekruttering til uddannelserne og imødegå arbejdskraftmangel.
- Projekt- og procesledelse i forbindelse med planlægning og implementering af uddannelsesfaglige projekter i Social, Sundhed og Omsorg.

Der er tale om i alt 3 årsværk. Opgaverne på uddannelsesområdet er centraliseret med formålet om at skabe synergi, sammenhængskraft og stordriftsfordele på tværs af Social, Sundhed og Omsorg.

2. Konsekvenser for borgere

Opgavevaretagelsen er nødvendigt for at sikre, at Viborg Kommune er i stand til at rekruttere og fastholde kvalificeret arbejdskraft inden for social- og sundhedsuddannelserne samt at Viborg Kommune lever op til sine nationale og politiske forpligtelser til at tilbyde praktikpladser til studerende. Hvis opgaverne ikke varetages af uddannelseskonsulenterne, vil opgaverne skulle varetages af medarbejdere og ledere i driften. Dette vil reducere mængden af faglært arbejdskraft til borgernære opgaver, hvilket vil medføre serviceforringelser.

3. Konsekvenser for medarbejdere

En decentralisering af uddannelseskonsulenternes opgaver vil pålægge decentrale ledere og medarbejdere en øget opgavemængde. Dette vil medføre mindre tid til ledelse og løsning af borgernære opgaver. Det vurderes, at en central besparelse på uddannelsesområdet vil medføre en minimum tilsvarende merudgift decentralt, hvilket vil reducere midler til borgernære opgaver. Dette vurderes samlet set at påvirke en tydelig og nærværende ledelse negativt i en tid med mange forandringer som følge af nationale reformer.

Særlig konsulentfunktion (uddannelseskonsulenter)

Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

Uddannelseskonsulenterne bidrager til at udvikle fagligheden på tværs af Social, Sundhed og Omsorg og understøtter dermed både rekruttering af faglært arbejdskraft og gennemførelse af uddannelser.

Uddannelseskonsulenternes opgaver omfatter også vejledning og kompetenceudvikling af praktikvejledere i driften med fokus på pædagogiske metoder, læringsforløb og håndtering af studerende med forskellige forudsætninger. Dette sker i tæt samarbejde med ledere og understøtter kvaliteten i praktikforløb samt de studerendes trivsel og gennemførelse.

Uddannelseskonsulenterne varetager ikke opgaver i forhold til uddannelsen til fysioterapeut.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

Kravet til antallet af lærepladser (dimensioneringen) inden for uddannelserne social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent i Viborg Kommune forventes øget markant fra 2027, jf. Viborg Kommunes nationale, politiske forpligtelse til at tilbyde praktikpladser til studerende. Dette stiller skærpede krav til kapacitet, koordinering og kvalitet i uddannelsesindsatsen. En styrket uddannelsesfaglighed er nødvendig for at sikre, at Viborg Kommune kan leve op til nationale og politiske forpligtelser vedrørende både optag, gennemførelse og kvalitet i praktikforløb.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

En besparelse på uddannelsesområdet kan føre til svækkelse af praktik- og studiemiljøer, hvilket kan få negative konsekvenser i forhold til højere frafald af de studerende og dermed forstærke udfordringerne med rekruttering af kvalificeret arbejdskraft på sigt.

Særlig konsulentfunktion: Logopæd

Forslaget vedrører følgende udvalg og politikområde: BUU

Der er tale om

Besparelse	x	Investering	
------------	---	-------------	--

1. Beskrivelse

Logopædteamet varetager specialpædagogisk bistand til børn og unge i alderen 0-18 år i både almen- og specialtilbud. Teamet består af uddannede logopæder med specialiseret viden om typisk og atypisk sprogudvikling og arbejder med udredning af tale- og sproglige vanskeligheder som grundlag for målrettede indsatser på både individ- og gruppeniveau. Indsatserne gennemføres i tæt samarbejde med forældre og fagpersonale og har fokus på at understøtte børn og unges læring, trivsel og deltagelse i udviklende fællesskaber.

Herudover understøtter logopædteamet dagtilbuddenes arbejde med sprogvurdering og handleplaner samt bidrager til målrettet sprogstimulering. Teamet dækker både brede sproglige og kommunikative problemstillinger og rummer derudover specialiserede funktioner inden for blandt andet hørelse, stammen og løbsk tale, stemme og erhvervet hjerneskade.

Logopædteamets opgaver omfatter blandt andet:

- udredning og afdækning af tale-, sprog- og kommunikationsvanskeligheder
- råd, sparring og praksisnær vejledning til forældre og fagpersonale
- undervisning og målrettede forløb for børn, unge og forældre, både individuelt og i grupper
- understøttelse af dagtilbuddenes arbejde med sprogvurdering 3-6 samt kvalificering af handleplaner og sprogstimulerende indsatser
- bidrag til både generelle, fokuserede og særlige indsatser i tæt samarbejde med dagtilbud og skoler

I 2026 er der ansat logopæder svarende til 11 årsværk. Det er værd at bemærke at logopæder tæller med i minimumsnormeringerne med 50 %.

2. Konsekvenser for borgere

Hvis logopædteamet reduceres, vil børn og unge med tale-, sprog-, høre- og kommunikationsvanskeligheder ikke længere kunne få specialpædagogisk bistand fra kommunen på dette område. Det vil medføre, at udredning, undervisning og målrettede forløb bortfalder, og at dagtilbud og skoler i mindre grad vil have adgang til specialiseret vejledning om, hvordan de kan understøtte børn og unge med sproglige og kommunikative vanskeligheder i hverdagen. For nogle børn og unge kan det betyde, at vanskeligheder opdages senere eller håndteres mindre målrettet, hvilket kan få betydning for deres deltagelsesmuligheder i fællesskaber, trivsel og læring.

3. Konsekvenser for medarbejdere

Hvis logopædteamet reduceres, vil medarbejdere i dagtilbud og skoler ikke længere have adgang til den specialiserede sparring og praksisnære vejledning, som logopæderne i dag bidrager med i forhold til børn og unge med tale-, sprog- og kommunikationsvanskeligheder. Det vil betyde, at det pædagogiske personale i højere grad selv skal varetage opgaver med at identificere, tilrettelægge og følge op på indsatser for børn med sproglige udfordringer, herunder i forbindelse med sprogvurdering og sprogstimulerende indsatser. Samtidig vil de medarbejdere, der i dag er ansat som logopæder, blive direkte berørt af besparelsen, idet opgaverne og stillingerne bortfalder.

Særlige temaer – særlig konsulentfunktion logopæd - BUU

Fag-MED for Skoler og Klubber

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

Vi har følgende tilføjelser til nuværende beskrivelse i bilaget "Særlige temaer".

Logopædisk bistand er en del af den lovpligtige specialpædagogiske indsats, som kommunen skal tilbyde efter Folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser. For både førskolebørn og børn i skolealderen følger det af Folkeskolelovens §§ 3, 4 og 20 samt bekendtgørelser nr. 999 af 15. september 2014 og nr. 693 af 20. juni 2014, at kommunen skal tilbyde undervisning og træning til børn med sproglige og sensoriske funktionsvanskeligheder, tilrettelagt efter barnets behov og forudsætninger. Indsatsen kan derfor ikke anses som en valgfri ydelse.

Behovet for og efterspørgsel af logopædisk bistand er stigende, både som følge af øget inklusion, hvor en større andel af børn og unge med særlige behov skal understøttes i almenområdet, og at logopæderne nu også betjener Rosenvængets Skole. Logopæderne arbejder tæt sammen med øvrige faggrupper i PPL, så der sikres en kvalificeret og sammenhængende indsats for barnet/den unge.

En stor del af logopædernes arbejde foregår ude i dagtilbuds og skolernes praksis med afsæt i det fællesfaglige ståsted. Udover den understøttende funktion af dagtilbuddenes og skolernes arbejde, varetager logopæderne specialiserede opgaver, herunder logopædiske tests, metoder og diagnosticering, der kun må varetages af logopæder.

Det øgede kendskab til den vedvarende udviklingsmæssige sprogforstyrrelse DLD har medført et stigende behov for udredning, diagnosticering og vejledning fra logopæder.

Som følge af at logopæder indgår i minimumsnormeringerne i dagtilbud vil en reduktion betyde, at den tænkte økonomiske gevinst reduceres eller udhules af afledte behov og konsekvenser, herunder at minimumsnormeringerne ikke overholdes, og der vil ske opgaveglidning.

Udover de nævnte opgaver i beskrivelsen varetager logopædteamet den lovpligtige Sprogvurdering 3-6 af alle hjemmepassede børn i Viborg Kommune. Antallet af disse børn er stigende.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

For børn og unge med tale-, sprog-, høre- og kommunikationsvanskeligheder vil en reduktion i logopædisk bistand medføre:

- at børn og unge med gennemgribende og vedvarende sproglige forstyrrelser ikke vil kunne blive diagnosticeret og behandlet. De vil dermed blive afskåret fra adgangen til nødvendige hjælpemidler og indsatser*
- reduceret adgang til sproglig og kommunikativ udvikling*
- begrænsede deltagelsesmuligheder i lærings- og sociale fællesskaber¹*
- øget risiko for mistrivsel og skolevægring²*
- øget risiko for læse-, skrive- og faglige vanskeligheder³*
- længere ventetid og derfor svækkelse af tidlig indsats*

¹ Visscher et al: *Motor Profile of Children With Developmental Speech and Language Disorders* (2007)

² Knox & Conti-Ramsden: *Bullying risks of 11-year-old children with specific language impairment (SLI): Does school placement matter?* (2003)

³ Allard & Williams: *Listeners' perceptions of speech and language disorders* (2008); Elbro, Dalby & Maarbjerg: *a 30-year follow-up of language-impaired children with and without psychiatric, neurological and cognitive difficulties* (2001)

Ved utilstrækkelig tidlig indsats er der risiko for, at det vil føre til øget behov for specialundervisning og flere indgribende samt omkostningstunge indsatser senere. Den tidlige logopædiske indsats har afgørende betydning for de unges tilknytning til uddannelse og arbejdsmarkedet senere⁴.

Manglende logopædisk indsats rammer ikke kun individuelt, men vil også påvirke de sociale fællesskaber, det almene læringsmiljø og de berørte familier. Besparelsen vil være en udgiftsforskydning frem for en reel besparelse.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

Det er vigtigt at understrege, at hvis den logopædiske bistand reduceres, bortfalder de specialiserede logopædiske opgaver ikke.

Man vil pålægge medarbejderne i dagtilbud og skole en opgave med børn og unge med tale-, sprog-, høre- og kommunikationsvanskeligheder, som de ikke er uddannet til og derfor ikke har beføjelser til at varetage.

⁴ Catts, Fey, Tomblin & Zhang: *A longitudinal investigation of reading outcomes in children with language impairments* (2002); Elbro, Dalby & Maarbjer: *a 30-year follow-up of language-impaired children with and without psychiatric, neurological and cognitive difficulties* (2001); Norbury et al: *The impact of nonverbal ability on prevalence and clinical presentation of language disorder: evidence from a population study* (2016)

Særlige temaer – særlig konsulentfunktion logopæd - BUU

Fag-MED for Dagtilbud

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

Vi har følgende tilføjelser til nuværende beskrivelse i bilaget "Særlige temaer".

Logopædisk bistand er en del af den lovpligtige specialpædagogiske indsats, som kommunen skal tilbyde efter Folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser. For både førskolebørn og børn i skolealderen følger det af Folkeskolelovens §§ 3, 4 og 20 samt bekendtgørelser nr. 999 af 15. september 2014 og nr. 693 af 20. juni 2014, at kommunen skal tilbyde undervisning og træning til børn med sproglige og sensoriske funktionsvanskeligheder, tilrettelagt efter barnets behov og forudsætninger. Indsatsen kan derfor ikke anses som en valgfri ydelse.

Behovet for og efterspørgsel af logopædisk bistand er stigende, både som følge af øget inklusion, hvor en større andel af børn og unge med særlige behov skal understøttes i almenområdet, og at logopæderne nu også betjener Rosenvængets Skole. Logopæderne arbejder tæt sammen med øvrige faggrupper i PPL, så der sikres en kvalificeret og sammenhængende indsats for barnet/den unge.

En stor del af logopædernes arbejde foregår ude i dagtilbuds og skolernes praksis med afsæt i det fællesfaglige ståsted. Udover den understøttende funktion af dagtilbuddenes og skolernes arbejde, varetager logopæderne specialiserede opgaver, herunder logopædiske tests, metoder og diagnosticering, der kun må varetages af logopæder.

Det øgede kendskab til den vedvarende udviklingsmæssige sprogforstyrrelse DLD har medført et stigende behov for udredning, diagnosticering og vejledning fra logopæder.

Som følge af at logopæder indgår i minimumsnormeringerne i dagtilbud vil en reduktion betyde, at den tænkte økonomiske gevinst reduceres eller udhules af afledte behov og konsekvenser, herunder at minimumsnormeringerne ikke overholdes, og der vil ske opgaveglidning.

Udover de nævnte opgaver i beskrivelsen varetager logopædteamet den lovpligtige Sprogvurdering 3-6 af alle hjemmepassede børn i Viborg Kommune. Antallet af disse børn er stigende.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

For børn og unge med tale-, sprog-, høre- og kommunikationsvanskeligheder vil en reduktion i logopædisk bistand medføre:

- at børn og unge med gennemgribende og vedvarende sproglige forstyrrelser ikke vil kunne blive diagnosticeret og behandlet. De vil dermed blive afskåret fra adgangen til nødvendige hjælpemidler og indsatser*
- reduceret adgang til sproglig og kommunikativ udvikling*
- begrænsede deltagelsesmuligheder i lærings- og sociale fællesskaber¹*
- øget risiko for mistrivsel og skolevægring²*
- øget risiko for læse-, skrive- og faglige vanskeligheder³*
- længere ventetid og derfor svækkelse af tidlig indsats*

¹ Visscher et al: *Motor Profile of Children With Developmental Speech and Language Disorders* (2007)

² Knox & Conti-Ramsden: *Bullying risks of 11-year-old children with specific language impairment (SLI): Does school placement matter?* (2003)

³ Allard & Williams: *Listeners' perceptions of speech and language disorders* (2008); Elbro, Dalby & Maarbjer: *a 30-year follow-up of language-impaired children with and without psychiatric, neurological and cognitive difficulties* (2001)

Ved utilstrækkelig tidlig indsats er der risiko for, at det vil føre til øget behov for specialundervisning og flere indgribende samt omkostningstunge indsatser senere. Den tidlige logopædiske indsats har afgørende betydning for de unges tilknytning til uddannelse og arbejdsmarkedet senere⁴.

Manglende logopædisk indsats rammer ikke kun individuelt, men vil også påvirke de sociale fællesskaber, det almene læringsmiljø og de berørte familier. Besparelsen vil være en udgiftsforskydning frem for en reel besparelse.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

Det er vigtigt at understrege, at hvis den logopædiske bistand reduceres, bortfalder de specialiserede logopædiske opgaver ikke.

Man vil pålægge medarbejderne i dagtilbud og skole en opgave med børn og unge med tale-, sprog-, høre- og kommunikationsvanskeligheder, som de ikke er uddannet til og derfor ikke har beføjelser til at varetage.

⁴ Catts, Fey, Tomblin & Zhang: *A longitudinal investigation of reading outcomes in children with language impairments* (2002); Elbro, Dalby & Maarbjer: *a 30-year follow-up of language-impaired children with and without psychiatric, neurological and cognitive difficulties* (2001); Norbury et al: *The impact of nonverbal ability on prevalence and clinical presentation of language disorder: evidence from a population study* (2016)

Særlige konsulentfunktioner: Læringskonsulenter

Forslaget vedrører følgende udvalg og politikområde: BUU

Der er tale om

Besparelse	x	Investering	
------------	---	-------------	--

1. Beskrivelse

Læringskonsulenter kapacitetsudvikler, betjener og understøtter skoler og dagtilbud, såvel i akutte opgaver hvor undervisningsmiljøerne har brug for vejledning, som på den lange udviklende bane. Læringskonsulenterne er således helt centrale kruntapper og drivere i udviklingen af kvalitet i skolen og de initiativer der igangsættes på alle skoler for at forfølge centrale pejlemærker som f.eks.:

- Udvikling og understøttelse af inkluderende skole.
- Modtagelse og tilrettelæggelse af DSA og øvrig undervisning af flygtning fra Ukraine (og andre flygtninge).
- "Ordblind hver dag alle fag hele tiden" i alle klasser herunder samarbejde og udvikling af læsecenter
- Styrket indsats ifm. skolefravær og tabt arbejdsfortjeneste.
- Fællesskabende didaktikker
- Understøttelse af skoler og familieafdelingen i svære sager.
- Tilrettelæggelse og understøttelse af ALFA-klasserne
- Specialpædagogisk tilrettelagt undervisning i specialklasser og almenskole.
- Matematikvejledning, danskvejledning, STEAM-understøttelse og i det hele taget understøttelse af opdateret kvalitet i fagundervisningen.
- Understøttelse af skolernes arbejde med de 4 syn

I 2026 er der ansat læringskonsulenter svarende til i alt 8 årsværk.

2. Konsekvenser for borgere

Hvis læringskonsulentfunktionen reduceres eller nedlægges, vil skoler og dagtilbud i mindre grad have adgang til praksisnær rådgivning, kapacitetsopbygning og specialiseret understøttelse i arbejdet med inkluderende læringsmiljøer, specialpædagogiske løsninger, skolefravær, dansk som andetsprog, ordblindeindsatser og faglig udvikling. For børn og unge kan det betyde, at indsatser i højere grad bliver afhængige af den enkelte institutions egne kompetencer og ressourcer, og at der kan opstå større forskelle i kvalitet og tempo i opgaveløsningen på tværs af kommunen.

En reduktion eller nedlæggelse kan desuden medføre længere vej fra bekymring til handling i komplekse elevsager og færre muligheder for fælles kommunal understøttelse af indsatser, der skal sikre deltagelsesmuligheder for børn i almenmiljøet. Det kan få betydning for elever med særlige behov, elever i mistvivsel eller skolefravær samt elever med behov for særligt tilrettelagte undervisningsforløb, fordi den lokale understøttelse og koordinering omkring undervisning og læringsmiljø svækkes.

3. Konsekvenser for medarbejdere

Hvis læringskonsulentfunktionen reduceres eller nedlægges, vil opgaver og ansvar i højere grad skulle løftes af ledere, lærere, pædagoger, vejledere og øvrige nøglepersoner på skoler og i dagtilbud. Det kan betyde mindre adgang til faglig sparring, procesunderstøttelse og specialiseret vejledning i både akutte og mere langsigtede udviklingsopgaver. Medarbejderne vil i højere grad skulle udvikle og implementere løsninger lokalt uden samme kommunale understøttelse og koordinering som i dag.

Det kan samtidig øge behovet for lokal prioritering og kompetenceopbygning samt lægge et større pres på de medarbejdere, der i forvejen arbejder med inklusion, faglig udvikling, specialpædagogiske indsatser og komplekse elevforløb. Ved en nedlæggelse vil der desuden være direkte personalemæssige konsekvenser for de medarbejdere, der aktuelt varetager læringskonsulentopgaverne.

Særlige temaer – særlig konsulentfunktion læringskonsulent, BUU

Fag-MED for Skoler og Klubber

Kvalificering af punkt 1. Beskrivelse

Læringskonsulenterne er organiseret i PPL sammen med psykologer, fysio- og ergoterapeuter samt logopæder og indgår dermed i et tværfagligt og helhedsorienteret samarbejde med afsæt i Den tværfaglige model.

Læringskonsulenterne bidrager med bred praksiserfaring og forskningsinformeret viden om udvikling af læringsmiljøer – særligt med fokus på børn i udsatte positioner. Perspektivet retter sig mod fællesskabet og mod, hvordan læringsmiljøet kan udvikles, så alle elever får mulighed for deltagelse, trivsel og læring. Samtidig er en vigtig opgave at understøtte, at anbefalinger fra øvrige faggrupper omsættes til praksis i skolens hverdag.

Understøttelsen af Skole og SFO hviler på nationale strategier og politiske beslutninger fra ministeriet samt på kommunens skolefaglige retning, herunder *Forskellige i fællesskab*, *De fire syn* og *Det fællesfaglige ståsted*.

Opgaven spænder fra praksisnært samarbejde med lærere og pædagoger på klasse- og individniveau til samarbejde med skolernes ledelse om strategisk udvikling af praksis i understøttelse af afdelinger, årgange, teams og vejledere. Kerneopgaven er samarbejde og praksisnær vejledning i undervisningsmiljøet og det fritidspædagogiske miljø samt afholdelse af kurser og workshops med henblik på kompetenceudvikling. Indsatserne tager afsæt i kommunale beslutninger om kvalitet, læring, trivsel og undervisning samt i *De fire syn*, som danner grundlag for den foretrukne praksis.

Eksempler på læringskonsulenternes opgaver:

- Samarbejde, sparring og praksisnær vejledning om tidlige og forebyggende indsatser i almenklasser
- Kompetenceudvikling og understøttelse af eksempelvis indsatser for de 10 % mest udfordrede elever i dansk og matematik og sprogudviklende læringsmiljøer for alle elever
- Samarbejde om udvikling af mellemformer på skolerne
- Samarbejde om og understøttelse af ALFA-klasserne, herunder uddannelse af fagpersoner
- Opkvalificering og uddannelse af ordblindevejledere med afsæt i beskrivelsen "Ordblind – hver dag, alle fag, hele tiden"
- Understøttelse af skolernes modtagelse og undervisning af flersprogede elever med behov for undervisning i dansk som andetsprog
- Fortsat udvikling af faglige netværk for ordblindevejledere, læsevejledere, matematikvejledere og DSA-ressourcepersoner med udgangspunkt i aktuel lovgivning, nationale anbefalinger og kommunal praksis
- Understøttelse af samarbejdet med STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet)

Eksempler på yderligere læringskonsulentopgaver i et fremadskuende perspektiv:

- Styrkelse af den kommunale fraværsindsats for elever med ufrivilligt skolefravær gennem en fast forankring af læringskonsulenternes rolle i indsatsen, med fokus på tidlig opsporing,

tværprofessionelt samarbejde og tæt understøttelse af læringsmiljøernes arbejde med fraværproblematikker (Dialog om formen herfor er aktuelt igangværende).

- Udvikling af en fremtidig indsatsmodel, hvor læringskonsulenter understøtter skolernes arbejde med pædagogisk/didaktiske støtteplaner for børn med højt skolefravær, når ny lovgivning om specialundervisning og fravær træder i kraft. Indsatsen skal samtidig understøtte et styrket samarbejde med PPR, herunder i en situation hvor forældre får mulighed for at anmode om PPR's inddragelse.

Kvalificering af punkt 2. Konsekvenser for borgere

Hvis læringskonsulentfunktionen reduceres eller nedlægges, vil det kunne medføre en svækkelse af den samlede kvalitetssikring og implementeringen af nationale og kommunale politiske mål og retningslinjer på skoleområdet. Skoler vil få mindre adgang til praksisnær sparring, tværfaglig vejledning, kompetenceudvikling og specialiseret understøttelse i arbejdet med at sikre alle børns deltagelse, trivsel og læring i fællesskabet. For børn og unge kan det betyde, at den faglige støtte og de pædagogiske indsatser i højere grad bliver afhængige af den enkelte skoles lokale kompetencer, kapacitet og ressourcer. Det kan føre til større forskelle mellem skolerne – både i kvaliteten af indsatserne og i hastigheden, hvormed der handles på udfordringer.

En reduktion af funktionen vil derfor kunne få den konsekvens, at flere børn og familier fastholdes eller efterlades i udsatte og sårbare positioner i længere tid, fordi indsatser iværksættes senere eller med mindre præcision. På længere sigt vil der kunne være risiko for, at dette bidrager til øget segregering, mistrivsel og skolefravær.

Kvalificering af punkt 3. Konsekvenser for medarbejdere

Hvis læringskonsulentfunktionen reduceres eller nedlægges, vil det kunne få væsentlige konsekvenser for de medarbejdere, der i det daglige skal løfte opgaven omkring børn og unge i skole og SFO. Ledelser, lærere og pædagoger vil i højere grad stå alene med komplekse pædagogiske og didaktiske problemstillinger uden adgang til den praksisnære sparring, vejledning og understøttelse, som læringskonsulenterne bidrager med. Det kan medføre øget arbejdspress, større oplevelse af faglig usikkerhed og mere sårbare arbejdsbetingelser – både i akutte situationer og i den langsigtede udvikling af læringsmiljøer.

En reduktion af læringskonsulentfunktionen kan samtidig svække skolernes mulighed for at omsætte nationale anbefalinger og lovgivning, kommunale strategier og tværfaglige vurderinger til konkret pædagogisk og didaktisk praksis. Dermed risikerer medarbejdere at mangle den nødvendige støtte til at skabe faglige og sociale deltagelsesmuligheder for alle elever, håndtere elever i udsatte positioner og arbejde forebyggende i almenmiljøet.

For PPL vil konsekvensen være, at det praksisnære og fællesskabsorienterede perspektiv reduceres. Det kan svække den tværfaglige models gennemslagskraft og begrænse mulighederne for, at anbefalinger fra andre faggrupper bliver omsat til handling i undervisnings- og fritidspædagogiske sammenhænge.

Ved en reduktion eller nedlæggelse vil der være direkte personalemæssige konsekvenser for de medarbejdere, der aktuelt varetager læringskonsulentopgaverne